7de JAARGANG. CURACAO DEN 5n JULI 1890. N° 340

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tre luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

De Europeesche vrede.

———o———

Nog immer blijft de duur van den vrede onder de mogendheden in Europa een vraag. Wel is tot nu toe door geen enkele mogendheid een ernstige stap gedaan, om dien te verbreken; wel zeide de keizer van Oostenrijk nog dezer dagen: dat niets den vrede bedreigde en minister Constans in een zijner laatste redevoeringen: dat Frankrijk nooit zoo groot, nooit zoo sterk was als heden en dat het den vrede wil — maar van den anderen kant is sinds het aftreden van Bismarck menigmaal de vraag herhaald: hoelang nu de vrede in Europa nog duren zou en of het *Drievoudig Verbond* niet op losse schroeven stond! Zooveel is zeker, dat het aan onruststokers niet ontbreekt en dat op hun woorden meer acht geslagen wordt, dan zij verdienen.

De telegraaf seinde de vorige maand de volgende dépêche over: men behoeft niet te verwachten, dat de duitsche regeering officieele verklaringen zal geven, omtrent de brochures, die kort geleden verschenen zijn. Daar bij de mogendheden, die zich tot het behoud des vredes verbonden hebben, in 't minst geen wantrouwen bestaat in de oprechtheid van hun verbintenis, zoo zal het doel der brochures — d. i. tweedracht zaaien tusschen die mogendheden — niet bereikt worden.

De geschiedschriften hier bedoeld zijn twee brochures, die anonyme duitsche schrijvers onlangs hebben in het licht gegeven. De eerste spoort krachtig tot den oorlog aan en maakte zooveel sensatie in Duitschland, dat de rijkskanselier Caprivi in den Rijksdag meende te moeten verklaren, dat de regeering geheel vreemd was aan die brochure en dat uitlokken van een oorlog afkeurde. De tweede, die tot titel draagt: *Cedant arma togae* wil een vredes-politiek, maar belaagt intusschen het *Drievoudig Verbond*.

De schrijver der eerste brochure spoort Duitschland aan zich zoo spoedig mogelijk te versterken, tot zijn militaire macht de fransche overtreft. Dan zoeke het een *casus belli* en lokke den oorlog uit. Het werpe zich eerst op Frankrijk en verplettere het. Dan keere het zich tegen Rusland, vernedere dit met de hulp van Oostenrijk en ontneme het de Baltische provinciën. Daarna zou het vriendschappelijk de hand kunnen reiken aan het vernederde Frankrijk; de Franschen zouden die edelmoedigheid dankbaar op prijs weten te stellen en zich bereid toonen met Duitschland samen te arbeiden aan het beschavingswerk der toekomst. Oostenrijk, dat alle macht zou erlangen in de Balkanstaten, kon dan met Duitschland een handelsverdrag sluiten, waardoor op de Middellandsche- Noord- en Baltische zeeën gelijke rechten zouden gelden. Rusland zou dan aan zijn eigen barbaarschheid overgelaten worden en geen gevaar meer brengen over de beschaving van West-Europa. Dat is het krijgsplan uitgewerkt in de brochure: *Videant consules.*

De tastbare ongerijmdheid dezer plannen maakt den schrijver der tweede brochure de weerlegging licht. Wie geeft de verzekering, vraagt hij, dat de Franschen zóó geheel verslagen zullen worden, dat het later nederig de toegestoken hand van den vijand zal aannemen? En meent men, dat Rusland rustig zou toezien, tot Frankrijk verpletterd was? Daarbij zou zulk een oorlog een rooverij op groote schaal zijn en Oostenrijk noch Italië behoefden zich verplicht te rekenen hun militaire macht in dit geval ter beschikking van Duitschland te stellen.

En al zou het mogelijk zijn, dat Duitschland in zulk een oorlog overwinnaar bleef— wat niet te veronderstellen is—dan zou toch die overwinning tegenover Frankrijk een luchtkasteel blijken en niet te rechtvaardigen noch te genieten wezen tegenover Rusland. Want groote legers zouden noodig zijn, om 't overwonnen Frankrijk te bedwingen; en zonder het bezit van Polen zou Duitschland de Baltische provincien van Rusland niet kunnen behouden. Indien daarentegen Frankrijk en Rusland de overwinning behaalden, dan zou het uit zijn met Duitschland, uit met Frankrijk, uit met Italië. Slechts Engeland zou uit den toestand zijn voordeel kunnen trekken. Hoe dan ook de uitslag zijn mocht, die veroveringsoorlog zou de macht der mogendheden van 't Vasteland vernietigen; Engeland zou geen mededinger meer hebben te Constantinopel, de weg naar Indië zou engelsch grondgebied worden, Duitschlands arm, gebroken of minstens verstijfd, zou zich niet meer over Afrika kunnen uitstrekken en 't Oostenrijksch-Duitsch handelsverdrag zou den engelschen markten slechts ten goede komen.

Zóó redeneert de schrijver van het vlugeschrift: *Cedant arma togae*; en indien hij zich tot dit betoog bepaald had, hij ware zeker door allen die oprecht den vrede willen toegejuicht en de kwade indruk, dien de eerste brochure veroorzaakt had ware uitgewischt. Maar hij gaat verder en zaait wantrouwen in het Drievoudig Verbond, dat, hoe heterogeen dan ook, tot nu toe den oorlog wellicht heeft verhoed.

Hij onderzoekt of het Drievoudig Verbond voldoende is, om den vrede in Europa te handhaven. Met het oog op het verzet van velen in Italië en Oostenrijk tegen dit verbond, verklaart hij het daartoe onmachtig. Hij wenscht een andere verbintenis. Hij herinnert er aan, dat Keizer Wilhelm I, bijgestaan door Bismarck, den europeeschen vrede eerst op een verbond tusschen de drie Keizerrijken: Duitschland, Oostenrijk en Rusland grondde en hij wil, dat men tot dien bond terugkeere. Hij verzekert, dat er tusschen Rusland en Duitschland niets bestaat, wat rede tot vijandschap zou kunnen geven; integendeel, hun onderlinge betrekkingen bieden alle voorwaarden aan voor een degelijke vriendschap. Rusland heeft niets wat door Duitschland begeerd wordt en Duitschland niets waar Rusland naar verlangt. Men zoeke dus zooveel mogelijk de kwijnende vriendschap met Rusland weer te verlevendigen en streve naar een bondgenootschap tusschen de drie Keizers, waarvan alleen de duurzame vrede voor Europa kan afhangen.

Zooals wij zeiden, hebben deze beide brochures zelfs in de hoogste kringen geen geringen indruk te weeg gebracht. Gelukkig dat Duitschland in Wilhelm II een keizer heeft, die door eigen oogen ziet en, gelijk vorst Bismarck zeide zich door niemand laat influenceeren; anders stortte het met zooveel arbeid opgetrokken gebouw van het *Drievoudig Verbond* spoedig in een en ware het met den vrede in Europa gedaan.

INGEZONDEN.

Tot groot genoegen der bevolking op de buitendistrikten is de WelEd. Gestr. Heer Gezaghebber op zijn voorgenomen besluit, om de betrekking van Ambtenaar van den Burgelijken Stand neer te leggen, teruggekomen. ZWEG. zal voortgaan, gelijk vroeger die betrekking zelf waar te nemen. Voor dit besluit betuigen wij ZWEG. openlijk langs dezen weg onzen oprecht gemeenden dank.

Tevens spreken wij bij deze gelegeheid als onzen innigen wensch uit, dat de WEG. Heer Gezaghebber, wiens ijverig streven voor den vooruitgang der belangen van ons eiland en zijne bevolking algemeen bekend is moge slagen, in de zoo dringende behoeften voorzien. Onder meer behoef ik slechts te wijzen op de slechte wegen, op de ongelukkige los- en ladingplaats der schepen (geen enkele balander van slechts eenige beteekenis kan aan den toch reeds zoo kleinen gouvernementssteiger aanliggen en lossen), op het totale gemis van verlichting in de Oranjestad, waar men, bij donkere maan, meermalen van het rechte pad afwijkt of gevaar loopt zich tegen steenen of struiken te stooten; welke duisternis ook verderfelijk is voor de goede orde en publieke zedelijkheid etc.

Wij hebben tegenwoordig sterker redenen dát welslagen te verwachten en op de hulp van het Gouvernement te rekenen, nu de buitengewoon groote inkomsten, die ons eiland, met uitzondering van alle anderen in onze Koloniale Kas stortte, de laatste tijden door den grooten uitvoer van phosphorzure kalk voortdurend nog toenam en dit jaar wellicht tot circa een half millioen gulden zullen stijgen.

Daarbij komt het alleszins heugelijk bericht, dat dezer dagen op het terrein der phosphaat-maatschappij, door den Heer Directeur, bij het graven eener put op de Cerro Culebra een nieuwe laag phosphaat is ontdekt, die op 10 meter diepte aanvangt maar alsdan drie meter diep doorloopt en, naar men veronderstelt, zeer waarschijnlijk met de phosphaat lagen op Cerro Colorado in verbinding staat.

De ontginning zal dan zeker een zeer groot getal jaren langer aanhouden. Wel zal de uitgraving met groote moeiten gepaard gaan maar die moeite wordt ruimschoots beloond door dat de kwaliteit aldaar ruim 20% in waarde moet stijgen. Bevat Cerro Colorado ± 75% phosphorzure kalk de nieuw ontdekte laag moet, volgens zeggen 96% inhouden. Het werkvolk verhaalde dat uit deze laag bijna geheel zuivere phosphaat te voorschijn kwam.

Deze ontdekking, bijaldien zij geheel aan de verwachting beantwoordt, doet Aruba een zeer schoone toekomst te gemoet gaan. De Maatschappij zal een ruimer veld hebben ter ontginning, onze arbeiders hier in groote getalen werk vinden; de Koloniale Kas jaarlijks, bij geregelden uitvoer, met aanzienlijke inkomsten worden verrijkt. Biedt ons eiland dus een rijke bron van inkomsten voor het Gouvernement dezer Kolonie, moge het dan ook op de hulp rekenen van het Bestuur ter voorziening in noodzakelijke, dringende behoeften.

A. V. B.

Aruba 21 Juni 1890.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Op a. s. Zondag den 6e dezer des avonds te acht ure, receptie ten Gouvernements-huize.

Curaçao, den 3en Juni 1890.

De Adjudant bij den Gouverneur,

J. VAN DER LINDE SCHOTBORGH.

Bij Gouvernements-beschikking van 27 Juni jl. N°. 440, is:

a. de ambtenaar van recherche L. Blom van *St. Martin N. G.* naar *Bonaire*; en

b. de ambtenaar van recherche J. E. C. Seiler van *Bonaire* naar *St. Martin N. G.*, overgeplaatst.

Bij Gouvernements - beschikking van 30 Juni jl. N°. 448, is aan den Heer J. E. van Duyneveldt, hulpprediker der Protestantsche gemeente op het eiland *Aruba*, zes maanden buitenlandsch verlof naar *Nederland*, tot herstel van gezondheid verleend.

Bij Gouvernements - beschikking van 30 Juni jl. N°. 449, is aan den Heer J. Fernandes, op zijn verzoek eervol ontslag verleend als plaatsvervangend kantonrechter op het eiland *Aruba*.

Aan het algemeen wordt bekend gemaakt, dat van af heden, dagelijks van zonsop- tot zonsondergang aan weerszijden van de haven bij de brug "*Koningin Emma*" van wege den concessionaris pontjes zullen gereed liggen, waarvan, gedurende den tijd dat de brug geopend is, kan worden gebruik gemaakt op dezelfde voorwaarden, welke voor de voetgangers over de Brug zijn vastgesteld.

Aan huurders van loketten van brieven en andere stukken op het Postkantoor wordt hierbij bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 3e. kwartaal 1890 tot op den 10n. dezer op dat kantoor zullen worden ontvangen.

Bij niet voldoening van den huurprijs tot op den 10n. dag van het nieuwe kwartaal zal de huur als vervallen beschouwd en over het onbetaalde loket door voormeld kantoor ten behoeve van andere beschikt worden.

Lijst van brieven die onbestelbaar zijn bevonden:

J. F. Betbetha, Johana Cranufel,

Gerardo. B. Da Costa Gomez, Adelida Komp, Carolina Lisir, Nono de Leon, Mathilde Meul, Carolina Z. de Maduro, Luisa G. Martis, B. Osorio U., Jose de Pool, Gertrudis de Ratasi, Petronila Ruben, Adelin Raven, Rosanita Roijer, Elias Rojas é hijos, S. P. de Senior, Maria Ana Ujueta, Adela Urdaneta.

Aangeteekende Stukken:

B. Henriquez 2, Ricardo van der Linde.

Met al de treffende plechtigheden die het Roomsch ritueel voorschrijft werd Woensdag j. l. de nieuwe vleugel van 't pensionaat te Welgelegen door Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten, geassisteerd door vele ZEW. Heeren Geestelijken van Curaçao, ingewijd. Deze plechtigheid, waaraan ook door de pensionaires in processie werd deelgenomen, maakte op haar een diepen indruk en lang zal de gedachtenis daaraan in haar herinnering blijven.

Het om zijn ligging en inrichting reeds zoo gunstig bekende pensionaat heeft door het bijbouwen van dezen nieuwen vleugel veel gewonnen. Wij mogen er de Eerw. Zusters geluk meê wenschen. Het gebouw vormt nu een schoon geheel. Het is luchtig, frisch, ruim. De schoollokalen uitmuntend en op heel Curaçao is wellicht geen zaal aan te wijzen zoo groot als de speelzaal der pensionaires.

Wat den bezoeker aangenaam aandoet, is de netheid, die overal heerscht een eerste vereischte voor een dergelijke inrichting. De zindelijkheid en frischheid der gebouwen; de houding, kleeding en manieren der pensionaires, alles zegt dat het pensionaat aan goede handen is toevertrouwd.

Curaçao mag groot gaan op zulk een stichting. Op stoffelijk gebied staan alle schoolinrichtingen beneden haar. Maar wat meer zegt, de geestelijke opleiding, die de kinderen daar genieten; de kundigheden, die zij daar opdoen; de godsdienstige begrippen, die haar daar met de wetenschappelijke worden ingeprent— dat alles is voor Curaçao en de omliggende streken een weldaad, die niet genoeg gewaardeerd kan worden.

Dit moge de Eerw. Zusters bemoedigen in haar arbeid, dien God meer en meer zegene. Dat het pensionnaat van Welgelegen, dat nu reeds 116 internen telt, immer in bloei toeneme en een kweekschool blijve van wetenschap en deugd.

Wederom hebben de Eerwaarde Dochters van Sint-Franciscus alhier een dierbare Doode te betreuren. In den nacht van Woensdag op Donderdag 3 Juli ontsliep, in haar klooster aan de Overzijde, de Eerwaarde Zuster Honorine, in de wereld bekend onder den naam van Paulina, Isabella Jacqueline Rijke.

Den 25 Mei 1828 te Tilburg geboren, trad Soeur Honorine op achttienjarigen leeftijd in de eerbiedwaardige rij der Christen Heldinnen, die haar leven toewijden aan het heil van den evenaaste. Reeds het volgend jaar deed zij hare professie en verliet vijf jaar later vol vreugde haar Vaderland om zich op te offeren voor de Katholieke jeugd van Curaçao, alwaar zij den 10 April 1852 landde.

Hier bleef Soeur Honorine 37 jaren lang onafgebroken werkzaam in verschillende parochiescholen der Missie, altijd even geduldig en minzaam in den omgang met de kleintjes in wier harten zij, nevens de beginselen der kennis, de zaden van deugd en godsvrucht strooide.

En de last der jaren verslapte geenszins haren ijver bij het schijnbaar zoo eentonige schoolleven.

Integendeel de liefde van heur edel hart onderhield en voedde dien gestadig.

Buitendien dankte menige volwassen vrouw uit het volk den ijver of liever der liefde van Soeur Honorine de aanvulling van een schromelijk gemis aan godsdienstige opvoeding waartoe de goede Zuster na afloop harer schoolwerkzaamheden de gelegenheid openstelde.

Voor een werkzame en ijverige natuur als de hare, was het voorzeker een zware beproeving, toen eene slepende ziekte haar ongeveer een jaar geleden op het ziekbed nederwierp. Onderworpen echter aanvaardde zij dit Kruis en droeg het gelaten en blijmoedig, hoe pijnlijk het ook soms was, tot haren dood.

Toen wij Donderdagavond het stoffelijk overschot der verdienstelijke Zuster naar den gewijden akker vergezelden, hebben wij ons verblijd om de glorie en eer, waarmeê Gods Engelen hare schoone Ziel ongetwijfeld hebben binnengeleid in de lusthovens des Hemels. Want, al hebben wij eene weldoenster op aarde verloren, wij vertrouwen met geheel ons hart, eene Voorsprekeres hebben bij Gods troon, gewonnen te hebben.

NEDERLAND.

Prins Bismarck heeft bij de Maatschappij tot exploitatie van staatsspoorwegen een extra-trein van Venloo naar Vlissingen besteld, welke den 21 Juni tot zijn beschikking moest zijn.

— Blijkens een bij het Departement van Koloniën ontvangen telegram van den Gouverneur van Nederlands-Indië, is de toestand in Edi ernstiger geworden en het aantal vijanden toegenomen. De Radja wantrouwt zijn eigen volk en vluchtte in onze benting. Troepen versterking worden van Java gezonden.

— In het Nederlandsche Museum het Rijksmuseum te Amsterdam, wordt geplaatst een geschenk van Baron Snouckaert, opperstalmeester van den Koning, bestaande uit eene uitgebreide verzameling uniformen in deze eeuw bij verschillende corpsen in gebruik. Men vindt er onder van de lanciers, kurassiers, de oude hazaren, etc.

— H. M. de Koningin heeft voor een belangrijk aantal loten deelgenomen in de verloting verbonden aan de tentoonstelling van schilderijen van Levende meesters te 's Gravenhagen.

— De *Standaard* weerspreekt het door sommige bladen verspreidde bericht alsof de gouverneur van Suriname zijn ontslag zou hebben aangeboden. Hiervan is bij de Regeering niets bekend.

Ook noemt het zelfde blad het bericht als zouden de legerwetten nogmaals in den ministerraad een ontwerp van beraadslaging hebben uitgemaakt, onjuist.

— De zonen van den khedive van Egypte, prins Albas de troonopvolger, 16 jaar oud, en prins Mehemet Ali, oud 14 jaar, zullen vermoedelijk in de maand Augustus ons land bezoeken. Zij worden vergezeld door den particulieren secretaris van den khedive en verdere hofbeambten van minderen rang.

— Jhr. Van der Does de Willebois, politiek agent in Egypte, komt de volgende maand met verlof hier te lande en zal de hooge gasten vermoedelijk vergezellen op hun reis door Nederland.

— Bij Kon. besluit is benoemd tot procureur-generaal in de kolonie Suriname, J. Kalff, lid van het hof van justitie aldaar.

BUITENLAND.

Italie.— De gematigde rechterzijde in de Kamer heeft zich gesplitst in twee groepen. De eene zal met de radicalen oppositie voeren; de andere onder leiding van Rudini, eene afwachtende houding jegens de regeering bewaren.

— De nieuwe vorst van Monaco heeft den H. Stoel doen weten, dat hij Koning Humbert geen bezoek te Rome zal brengen, waar Br.·. Crispi zoozeer op had aangedwongen maar te Monza.

— Wij lezen in den *Moniteur de Rome:*

De Engelsche bladen hebben de diplomatieke correspondentie openbaar gemaakt, gewisseld tusschen den H. Stoel en den vertegenwoordiger van het Britsche gouvernement, ter gelegenheid van de zending van generaal Simmons.

Deze zending is een diplomatieke gebeurtenis, waarvan het gewicht uit het oogpunt van den internationalen toestand van het Pausdom onloochenbaar is.

Zelfs protestantsche en liberale organen erkennen zulks: zoo schreef de *Temps*, het voornaamste fransche republikeinsche blad, hierover:

"De aard van een zending hangt niet af van den duur, maar van de wijze, waarop ze geschiedt. Welnu, sir John Lintorn Simmons is officieel naar Rome, naar het Vaticaan gekomen, in hoedanigheid van gevolmachtigd minister en buitengewoon gezant. Hij heeft in deze hoedanigheid, in zijn uniform van generaal, het ceremonieel bijgewoond in de tribune van het corps diplomatique. Hij heeft het openbaar consistorie bijgewoond, waar de aartsbisschoppen Richard, Foulon en Schoenborn den kardinaalshoed ontvingen. Men kan sir Lintorn terugroepen, maar wat gedaan is niet ongedaan maken."

Deze officieele erkenning van de geestelijke en diplomatieke macht van den H. Stoel van den kant van Engeland is overigens slechts het resultaat van een beweging tot den terugkeer naar het Catholicisme — eene beweging, welke zich reeds meer dan een halve eeuw in Engeland heeft geopenbaard.

— Mgr. Strossmayer, bisschop van Diakovir, bevindt zich te Rome, waar hij met het Vaticaan onderhandelt over een concordaat tusschen Servië en den H. Stoel.

— Men verzekert, dat Crispi een wetsontwerp wil indienen, om den Koning den titel „ Keizer van Erythrea" [zoo noemen de Italianen hunne bezittingen in Oost-Afrika] te verleenen; Koning Humbert zou dezen titel op dezelfde wijze voeren, als koningin Victoria dien van Keizerin van Indië.

— Eene vereeniging van Duitsche en Nederlandsche bankiers is, volgens de Italiaansche bladen, bereid, het gemeentebestuur van Rome 40 millioen lire te leenen voor het voltooien van groote openbare werken, en eene andere Duitsche maatschappij moet 50 millioen aangeboden hebben voor het verbeteren en gezond maken van de Romeinsche Campagna.

Duitschland.— Het jaarlijksche Congres der Duitsche Katholieken zal te Koblenz plaats hebben, daar op het oogenblik te Keulen geen geschikt locaal is, om zeven of acht duizend leden te bevatten.

— Het bericht dat Keizer Wilhelm prins Waldemar van Denemarken heeft uitgenoodigd, met een Deensch oorlogsschip aan de manoeuvres der Duitsche vloot deel te nemen, heeft in Denemarken eigenaardige commentaren gevonden. In den beginnen twijfelde men aan de juistheid van het bericht, maar weldra vernam men, dat de uitnoodiging des Keizers rechtstreeks aan den prins was gericht geweest, zonder dat zij den gebruikelijken weg had genomen. Blijkbaar is dit geschied met het doel, aan die uitnoodiging geene diepere politieke beteekenis te hechten. De Zweedsche en Noorsche bladen evenwel spreken in hunne correspondenties uit Copenhagen zonder terughouding en zijn het algemeen eens dat de uitnoodiging toch wel reden tot nadenken geeft. Men herinnert er aan, dat het eerste bezoek van Keizer Wilhelm in Copenhagen nog het karakter van loutere hoffelijkheid droeg. Intusschen zijn echter de betrekkingen van beide hoven tot elkander bijzonderlijk gedurende het samenzijn der vorstelijke familiën te Athene, feitelijk vriendschappelijker geworden, waarop al spoedig het uitzicht eener mogelijke huwelijksverbintenis van prinses Margarita van Pruisen met den oudsten zoon des Deensche kroonprinsen opdook. Men meent daarom, dat de vooronderstelling niet geheel te verwerpen is, dat bij het aanstaand bezoek des Keizers in Denemarken de volledige verzoening tusschen beide koningshuizen, die ook de oplossing der Sleeswijk-Holsteinsche quaestie zou omvatten, zal plaats vinden. Zonder dit voorop te stellen, is de uitnoodiging des Keizers moeilijk te verstaan, en het blijkt hier weer duidelijk reeds, dat het doel van Wilhelm II is, eene in alle richtingen verzoenende Staatkunde te voeren.

— In het Huis van Afgevaardigden werd de tweede lezing gehouden van het wetsontwerp betreffende de aan de Roomsche geestelijken tijdens den *Kulturkamp* ingehouden *Sperrgelden*. Windthorst verlangde voor de Roomsche Kerk volle vrijheid om over de gelden te beschikken, en deed een voorstel om nieuwe onderhandelingen met de Kamer te openen. Bruel stelde voor, de kerkelijke overheden meer vrijheid te laten, dan in het wetsontwerp gegeven wordt ten aanzien van de bestemming der gelden. De minister van eeredienst voerde het woord tegen beide voorstellen. De Paus heeft, ofschoon het hem niet mogelijk was, ten aanzien van het wetsontwerp zelf eene beslissende houding aan te nemen, verklaard met de belangrijkste beginselen er van in te stemmen. Het is van een staatkundig standpunt ondoenlijk, een bedrag van zestien millioen, zelfs al is de bestemming daarvan aangeduid, ter beschikking van de Bisschoppen te stellen.

Ook in derde lezing is dit wetsontwerp verworpen, zoodat de minister van eeredienst hier een volkomen nederlaag geleden heeft.

— De vorstelijke personen van Duitschland zijn in de laatste dagen niet gelukkig. Pas heeft Keizer Wilhelm het ongeluk gehad, waarvan hij nog niet hersteld is, of zijn oom, groot hertog Lodewijk van Hessen, is haast iets dergelijks overkomen. Toen deze van Freedberg naar Nauheim reed, brak bij het omrijden van een scherpen bocht een der boomen. Het paard schrikte en ging op hol, de groothertog sprong er bijtijds uit en bracht met behulp van een veldwachter die in de buurt was, het paard tot staan.

— Op verlangen van keizer Wilhelm, heeft de rijkskanselier Von Caprivi een vertrouwelijk schrijven tot Duitschland's vertegenwoordigers in het buitenland gericht, houdende mededeeling, dat vorst Bismarck aan de tegenwoordige rijks-politiek volslegen vreemd is, en derhalve uitlatingen van hem daarover bloot moeten beschouwd worden als oordeelvellingen van een particulier. De circulaire moet voornamelijk zijn verzonden naar aanleiding der openbaar gemaakte gesprekken van den Vorst met Russische en Fransche journalisten.

Beijeren.— De ziekte van den oud-minister Lutz heeft eene gevaarlijke wending genomen. Een verblijdend bericht wordt inmiddels aan de *Koln. Volks. Z.* mede gedeeld, dat de zieke namelijk tot inkeer is gekomen, de dwalingen van de oud-kath. leer heeft afgezworen en zich met de Kerk verzoend. Hij had den proost der Munchener stichtskerk, kannunik Türk, laten ontbieden, die hem de HH. Sacramenten der stervenden heeft toegediend.

Frankrijk.—Den 4 Juni heeft president Carnot het besluit geteekend, waarbij de verdere gevangenisstraf wordt kwijtgescholden aan den hertog van Orleans, die naar de Zwitsersche grens zal worden teruggeleid.

—Omtrent de inhechtenisnemingen der vijftien nihilisten worden de volgende bijzonderheden meegedeeld. Een koopman in scheikundige stoffen vestigde voor eenige dagen de aandacht der prefectuur van politie op een jongmensch, van Russische afkomst, die bij hem talrijke benoodigdheden gekocht had voor de vervaardiging van ontplofbare stoffen. De politie liet het jonge mensch volgen en kwam tot de zekerheid, dat hij in betrekking stond met tal zijner landgenooten die eveneens ontplofbare stoffen vervaardigden of onder zich hielden. Men vond bij hem zelfs een lijst van adressen van verschillende nihilisten.

Ten gevolge dezer feiten ging men tot de bewuste inhechtenisneming over. De heer Véron begaf zich naar de straat Clamart, waar hij Mendelsohn, een Russische Pool, die het hoofd der nihilistenbende schijnt, gevangen nam. Men vond bij hem

verscheidene stukken in de Russische taal, ontplofbare stoffen en werktuigen tot het vervaardigen van bommen. Verder zijn nog gearresteerd zekere Orlow, genaamd Volgrin, bij wien men een zeker getal doozen met ontplofbare stoffen vond, een Russisch student, Lavrenin met name, bij wien een omvangrijke correspondentie in het Russisch werd in beslag genomen, en een aantal andere, zoo mannelijke als vrouwelijke nihilisten bij een van welke men vijftien bommen vond, terwijl allen in het bezit bleken van ontplofbare stoffen.

De in beslag genomen voorwerpen zijn met de grootste voorzorgen naar de prefectuur van politie overgebracht. Er zijn van allerlei helsche werktuigen bij, alsmede boekjes met aanwijzingen voor het vervaardigen en stellen dier gevaarlijke machines. De nihilisten hielden zich met de vervaardiging van al die dingen bezig, zonder zich in het minst te verbergen. De buren dachten dan ook niet anders of zij waren vuurwerkmakers en stonden niet weinig te kijken toen de brave lui werden opgepakt.

Er is nog geen onderzoek gedaan omtrent de juiste oogmerken dier nihilisten; wel is het niet waarschijnlijk dat zij van hun ontploffingswerktuigen in Frankrijk gebruik wilden maken, maar het is toch niet bewezen dat zij ze alleen voor Russisch gebruik vervaardigden. In elk geval is de geheime fabricatie van ontplofbare stoffen, die in Rusland met den dood gestraft wordt, in Frankrijk slechts een gewoon vergrijp.

De heer Athelin is met het onderzoek dezer geruchtmakende zaak belast.

— Sedert eenigen tijd wordt de wet, waarbij van ieder vreemdeling geëischt wordt, dat hij zijne woonplaats opgeve, met kracht te Parijs en in geheel Frankrijk toegepast. De maires hebben onlangs zeer strenge instructies ontvangen; zoodra een vreemdeling een gemeente verlaat, moet hij daarvan onmiddellijk kennis geven aan den maire, en aan deze de plaats noemen, waar heen hij vertrekt; deze verwittigt dan de overheden van het land, waar de vreemdeling gaat wonen, en meldt den dag waarop hij moet aankomen. Geen enkele vreemdeling kan thans in Frankrijk langer dan 4 maanden blijven, zonder zich aan te melden. De processen-verbaal, die sedert 2 maanden opgemaakt zijn, zijn eenige honderden in getal. Te Parijs hebben thans 158,000 vreemdelingen een vaste woonplaats.

— Louise Michel, die door de rechtbank te Grenoble vervolgd werd, wegens hare manifestatie aldaar op 1 Mei, is door de geneesheeren ontoerekenbaar verklaard. Daarop is zij van rechtsvervolging ontslagen en hare opneming in een ziekenhuis gelast. De minister van binnenlandsche zaken heeft echter, zoodra hem dit ter kennis was gekomen, per telegraaf aan den prefect instructie gezonden, om, aangezien er geene termen ter vervolging gevonden zijn, haar in vrijheid te stellen.

Engeland.— Kardinaal Henry Edward Manning vierde zondag, onder deelneming van geheel Londen en van het Vereenigde Koninkrijk, zijn zilveren bisschopsjubilé. Den 8 Juni 1865 werd kanunnik dr. Manning door mgr. Ullathorne in de procathedraal te Londen, tot bisschop gewijd; hij had zich op Passie-zondag van het jaar 1851 tot de kath. Kerk bekeerd, en smaakte het genoegen, dat later ook zijn broeder en diens geheele huisgezin zich bekeerden. Op de lijst der bekeerlingen van het jaar 1852 komt 5 malen de naam Manning voor. Henry Manning, de gewezen Anglikaansche aartsdiaken van het bisdom Chichester, studeerde te Rome, waar hij verscheidene jaren vertoefde. Priester gewijd zijnde, werd hij in 1857 tot superior van het klooster der Oblaten te Londen benoemd en volgde in 1865 mgr. Wiseman op; den 15 Maart 1875 bekleedde paus Leo XIII hem met het kardinaalspurper. Het leven en de werken van Z. Em. Manning, thans 82 jaren oud, zijn aan Europa bekend; nog onlangs was hij de scheidsman, op wien geheel Londen en Engeland de oogen gevestigd hielden. Wij behoeven, zegt een Londensch blad, niet op te sommen wat deze prelaat en volksvriend voor de katholieke zaak en het welzijn van den arbeidenden stand gedaan heeft; de werken van den Kardinaal-Aartbisschop van Westminster gedurende de laatste kwart eeuw staan in groote letteren over heel den lande geschreven.

— De *Pall Mall Gaz.*, een der voornaamste protestantsche bladen van Londen, bevatte onlangs het volgende: Eene geduchte scheidingsgolf schijnt over de bewogen wateren van het Anglicanisme te rollen. Pas voor eenige dagen volgde de superieur van het missiehuis der Oxforder universiteit te Calcutta, dr. Townsend, het voorbeeld van dr. Rivingston, het hoofd eener dergelijke inrichting te Bombay, door tot de Cath. Kerk over te gaan, en nu wordt weder gemeld, dat de geestelijken, dr. Tatlock, dr. Bassley en dr. Clarke, dienstdoende aan de zoo bekende staatskerken als de Christuskerk (Clapham, Londen), Helmsley (Yorkshire) en St. Jacob (Liverpool), in den schoot der kath. Kerk zijn opgenomen. Verder zijn, sedert het begin van den Vastentijd, niet minder dan 100 Anglicanen uit eene enkele gemeente van noordelijk Londen tot de kath. Kerk terug gekeerd. In Brighton, van ouds een middenpunt van ritualistische werkzaamheid, worden de bekeerlingen op circa 500 geschat. De redemptoristen, wier verblijf, ter loops gezegd, in hetzelfde huis is, waarin de Britsche en buitenlandsche bijbelvereeniging gesticht werd, hebben te zamen meer dan 1000 personen in den schoot der Kerk terug gevoerd.

Belgie.—Het besproken huwelijk van de jongste dochter des Konings met een zoon van den prins van Wales put eenige waarschijnlijkheid uit de betrekking van Leopold met den prins, welke, vroeger zeer gespannen, thans allervriendschappelijkst is. De Belgen zouden gaarne de dochter huns vorsten zien huwen met haar neef Boudewijn den toekomstigen koning van België. Berlijn biedt Duitsche vorsten bij de vleet aan, om 's Konings dochter gelukkig te maken.

Zwitserland.—De Zwitsersche Bondsraad wenscht Mgr. Mermillod in antwoord op zijn brief geluk met zijn verheffing tot de waardigheid van Kardinaal, en voegt er bij, dat hij met bijzondere tevredenheid de verzekering ontvangen heeft, welke Mgr. Mermillod zoowel in zijn naam als dien des H. Vaders geeft, omtrent die beteekenis dier verheffing met het oog op die goede betrekkingen tusschen de Zwitsersche regeering met de H. Stoel.

Spanje- Bij de Kamer is een voorstel van afgevaardigden ingekomen, om eene 5-pCts. belasting te heffen van de rente der schuld, voor zoover de obligatie-houders in Spanje verblijf houden. Een zelfde recht wenscht men geheven te zien van de obligatiën van alle, in Spanje gevestigde ondernemingen.

Portugal.—De regeering heeft in het Hoogerhuis verklaard, dat Portugal de beste betrekkingen met Duitschland onderhoudt maar geen tractaat betreffende Africa met dat Rijk heeft gesloten.

Rusland.— De prins van Napels is te Petersburg door de keizerlijke familie en de hooge Staatsdienaren met alle eer ontvangen. Hij reed met den Keizer in hetzelfde open rijtuig langs de Newski-perspectief naar het paleis, waar hij door de Keizerin welkom geheeten werd en dien avond met het Keizerlijk gezin aan tafel zat.

— De officieuze Russische bladen vloeien naar aanleiding van het prinselijk bezoek over van lievigheden aan het adres van Italië. Zij wijten het aan Crispi, zoo tot dusver tusschen Italië en Rusland niet die vriendschappelijke vertrouwelijkheid bestond, welke hun verhouding inderdaad meebrengt. Rusland, verzekeren zij, is altijd gunstig gestemd geweest tegenover Italië, vooral in het vraagstuk zijner eenheid. Zij uiten dan ook de hoop, dat de kroonprins, thans beter ingelicht door het hartelijk onthaal, hem door het hof en het Russische volk bereid, veel zal bijdragen tot een toenadering in beider wederzijdsch belang.

— Volgens berichten uit St. Petersburg zou de Russische regeering besloten hebben over te gaan tot het over de grenzen zetten van 30 Pruisische en 26 Oostenrijksche onderdanen. Dat is de beste manier om tusschen de beide nationaliteiten geen scheele oogen te maken.

— De Russische regeering heeft zich zoodanig in de gunst der Chineesche regeering weten in te dringen, dat het gouvernement te Peking den gezant des Czaren heeft aangeboden, te onderhandelen over de zending van een Russische militaire missie, welke de Duitsche missie zal vervangen. De Russische officieren, die deze missie zullen vormen, zouden benoemd worden tot inspecteurs over het Chineesche leger en tot leeraars aan de militaire school.

Turkije.—Montenegro verkeert ook in ongenoegen met Turkije. Aan de Montegrijnsche grens hebben tegenwoordig de op Turksch gebied gevestigde Christelijke stammen veel te lijden van de vervolgingen door de Muzelmannen. Vele Christenen zochten bescherming bij Montenegro en vestigden zich achter de grenzen van dit landje. Ook daar liet de haat der Turken hen evenwel niet met rust, en werden zij door de Muzelmannen herhaaldelijk aangevallen. De Christenen namen wraak, en zoo gebeurde het, dat zij eenige Muzelmannen tot op Turksch grondgebied vervolgden en doodden. De Turksche vertegenwoordiger eischte uitlevering der moordenaars, maar werd door de Montegrijnsche regeering afgewezen.

Servie.— De regeering schijnt last te krijgen van de bandeloosheid, die onder de inwoners van het Noord-westelijk gedeelte van het Turksch grondgebied heerscht. De Arnauten vervolgden de Christenen die de vlucht nemen naar Servië, en tot groote ergenis der regeering te Belgrado is de Porte onmachtig, om deze rustverstoringen te beletten.

Montenegro.— Een land dat zeker weinig de aandacht trekt is, is Montenegro. Thans komen evenwel zeer karakteristieke berichten uit dat Rijkje. De tijd, dat vorst Nikita "de eenige ware vriend des Czaren" was, is reeds voorbij. De prins is in ongenade bij den Keizer aller Russen gevallen, en hoogstwaarschijnlijk zal het voorgenomen huwelijk tusschen zijn dochter, princes Helena, met den Czarewicz niet plaats vinden. De vorst heeft de onvoorzichtigheid gehad, zich in scherpe bewoordingen over den Czaar en vooral over den minister Von Giers, dien hij om zijn anti-panslavisme nooit sterk vertrouwd heeft, uit te laten, dewijl zij zijn plan, om koning van Servië te worden verijdelden. Aan het Russische hof vraagt men, wat er van het half millioen roebels geworden is, dat te St. Petersburg voor de hongersnoodlijdende Montenegrijnen is bijeengebracht. De slachtoffers moeten noch het geld noch de daarvoor (naar het heette) aangekochte levensmiddelen hebben ontvangen, terwijl merkwaardiger wijze vorst Nikita onlangs zijn paleis heeft vergroot en zich thans een fraai landhuis in het gebergte laat bouwen. Hij ontsloeg zich van duizenden zijner noodlijdende onderdanen, door ze eenvoudig naar Servië te zenden.

China.— De Britsche kanonneerboot *Firebrand* heeft op de Peiho een zonderling ongeval gehad. Toen zij de rivier een eind was opgevaren, viel het water plotseling acht voet, zoodat de boot aan de grond geraakte en nu wellicht voor geruimen tijd met haar bemanning gevangen zit.

Amerika.— Voor de aanstaande wereldtentoonstelling te Chicago, worden reusachtige plannen gemaakt. De staat Illinois, waartoe Chicago behoort, zal worden uitgenoodigd, tot eene bijdrage van 10 millioen dollars, waarvan de helft zou bestemd zijn voor de verfraaiing der stad. Aan Chancey Depew zal het presidium over de tentoonstelling worden aangeboden.

— Uit Mexico wordt gemeld, dat Engelsche kapitalisten landerijen hebben aangekocht ten behoeve van Iersche kolonisatie, die door de Mexicaansche regeering aangemoedigd zal worden door het verleenen van fiscale voorrechten.

Africa.— Uit Oeganda komt het bericht, dat koning Mwanga, door Jackson op zijn troon hersteld, wederom door de Arabieren is aangevallen en thans tevergeefs hulp bij de Engelschen zocht. Dr. Peters heeft hem daarom bijgestaan en de Arabieren definitief verslagen. Uit dankbaarheid heeft de christelijke negervorst den Duitscher eeuwige broederschap gezworen en tractaten met hem gesloten. Fier op zijn succes, dat de Engelschen hem innig benijden, keert Peters naar de kust terug in gezelschap van Mgr. Livinhac.

— De Bey van Tunis heeft de slavernij in zijn Staten afgeschaft verklaard in een decreet, dat luidt als volgt:

Art. I. De Slavernij bestaat niet en is verboden in onze Staten; alle menschelijke wezens, zonder onderscheid van landaard, of kleur, zijn er vrij en kunnen, zoo zij zich verongelijkt meenen, hun toevlucht nemen tot de wetten en overheidspersonen.

Art. II. Binnen een tijdsverloop van drie maanden, te rekenen van de afkondiging van dit decreet, moeten zij, die in onze Staten negers of negerinnen in staat van dienstbaarheid gebruiken, elk dezer, zoo zij het niet reeds gedaan hebben, een notarieele acte, door den kadi of van zijn vertegenwoordiger voor gezien geteekend, ter hand stellen, op kosten van den meester en inhoudende dat de knecht of dienstmeid vrij is.

Art. III. De overtredingen van het voorgaande artikel zullen gestraft worden door de Fransche of inlandsche rechtbanken, naar den landaard van den wetsovertreder met een boete van 200 tot 2000 frs.

Art. IV. Zij, van wie bewezen is, dat zij als slaaf een mensch gekocht, verkocht, of gehouden zullen hebben, worden gestraft met een gevangenisstraf van drie maanden tot drie jaren.

Art. V. Art. 464 van het Fransche Strafwetboek zal toepasselijk zijn op de misdrijven en overtredingen, waarin door dit decreet voorzien is.

Artikel 58 van hetzelfde strafwetboek zal toepasselijk zijn in geval van récidive.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 27 di Junio.

Paris,--Despachonan fó di Constantinopla ta sostené, koe situación di Sultán ta crítica. Palacio imperial ta te ainda cerá, i diferente persona ta arrestá.

Segun rumor koe ta circula, Alemania tin idea di ehercé su soberania riba islanan Carolina.

Madrid.—Resultado di deliberación riba presupuesto ta un verdadero triunfo pa proteccionistanan.

Cólera ta menguá na Spanja, gracia na e medidanan severa koe gobierno a toema.

Concého di sanidad a declará koe provincianan marítima di Valencia ta contagiá.

Estado [illegible] kitá.

Minis[illegible] demisió[illegible]

Mar[illegible] koe a kima ta: catedral, stadshuis, convento di San José, un kantoor di gobierno, warda di policia, aduana, un hospital, marché di carni, fábrica di sucoe St. Simon.

E incendio tabata asina fuerte koe nan tabatin di usa dynamiet pa kitéle di no pega otro edificionan. Tabatin un momento koe 150 cas tabata na candela. Número di edificionan destruí ta 1.700.

Londres.— Universidad di Oxford a concedé Stanley título di Doctor den derecho civil.

New-York. — Di Washington nan ta bisa, koe ministro Blaine a hací un discurso den sesión di comisión di hacienda, na oenda él protestá contra e lei di Mackinley, koe Senado a aceptá. El a doena di conocé, koe e medida ayi ta peligrosa.

Continuamente prensa ta papia di actitud di Blaine, koe a bira enemigo di mayoria republicana.

Recibi dia 29 di Junio.

Paris. 28 — Ultimamente Comisión di Canal a doena di conocé koe tin mester di 20 anja i 1737 miljón pa caba e trabao. E informe ta bisa tambe koe lo él por ta concluí pa medio di un convenio internacional ó pa un sindicato.

Londres.— Subsecretario di R. R. E. E. a declará den Parlamento koe ta enteramente mentira koe Inglaterra lo cedé isla Dominica na Francia en cambio dje derechonan di piscamento na Newfundland, koe Francia lo abandona.

Nan ta sigura koe arreglo dje asunnan na Oriente di Africa entre Inglaterra i Alemania, ta terminá.

Recibi dia 1 di Julio.

Paris.—Junio 30.— Accionista i tenedornan di obligacionnan di Canal ta desconsolado, pasobra tin poco esperanza pa organizá un compania nobo.

Mr Rouvier ta kere koe *Credit Foncier* ta solido, ma el ta conseħá di toema precaución pa adelantá placa.

Un despacho di Sofia ta anunciá koe nan a checutá comandante Panitza.

Pa temor di cólera, jioenan di Algeria i Tunis ta tahá di bai Arabia na peregrinación.

Londres.—Junio 30.— Emperador Wilhelm a bai visitá familia real na Dinamarca.

Czar a bai Finlandia.

Courant *London Chronicle* ta kere koe lo tin cambio den gabinete ingles. Marques di Hartington lo ta nombrá promer ministro i Lord Salisbury, ministro di Relacionnan Exterior.

Conde di Carnavon a moeri.

Madrid Juni 30.— Sr Sagasta a recibi instrucción pa forma gabinete. Conservadornan ta resuelto pa exigí poder.

Diputado Romero a haci un discurso fuerte den Cámara contra gabinete.

Ministro di interior a manifestá den Congreso koe Gobierno ta conta coe plena confianza di la Reina.

Paris. – Eyraud, e matadó di Gouffé a caba di yega. Nan ta bisa koe cólera a reventá na algun lugar na Francia.

Nan ta bisa koe Francia a exihi diez mil libra esterlina pa danjo i perhuicio na favor di piscadornan di Newfoundland, i koe barcoenan frances a stop di pisca.

Londres.— E dos cámaranan a descutí e cuestion dje convencion anglo-aleman.

Banco Nacional di Buenos Aires a suspendé pagamento di interes cada tres luna pa te fin di anja. Algun noticia exagerá tocanti e asunto ayi a causa masja excitacion riba plaza.

Emperador Wilhelm e bai Noruega.

Recibi dia 3 di Julio.

Paris. — Mr Laure a interpelá Gobierno riba situacion di *Credit Foncier.*

Mr. Rouvier a respondé koe no tin ningun motiboe di intervini ayi den visto koe *Credit Foncier* ta bon pará. [redacted] Robledo a [redacted] trahá pa [redacted] el a moe- [redacted] a isla di [redacted] a rechazá toer acusacionnan di informe.

Tin rumor ta circula koe pronto conservadornan lo bini na poder, i nan lo aceptá e reformanan koe partido liberal a haci.

VERSCHEIDENHEDEN.

— De hoogste prijs, ooit besteed voor het werk van een nog levend schilder, is die welke dezer dagen voor Meissoniers „1814" werd gegeven. Het doek stelt Napoleon voor te paard, omringd van zijne generaals, op den avond vóór den dag waarop hij afstand moest doen van den troon. De heer Delahaute kocht het schilderij voor 500,000 frs. en verkocht het dadelijk daarna aan den heer Chauchard, voormalig directeur van de Louvre-magazijnen, voor 850,00 frs. Het stuk is 75 bij 50 cM. groot en werd in 1864 geschilderd.

Een net gekleed heer, die er heel deftig en fatzoenlijk uitzag, maar geen cent op zak had, bestelde in een restauratie te Brussel een keurig diner, waaraan hij alle eer bewees, en toen hij lekker gegeten en gedronken had, zeide hij tot den onderdanig buigende tafelbediende, die in afwachting der orders voor het dessert van den royalen gast in zijne nabijheid rondzwierf: "zie zoo, kellner, breng nu een agent van politie hier."

Koningin Victoria is ten huwelijk gevraagd en wel door een jongen weverszoon. Hij vroeg H. M schriftelijk om haar hand en haar hart. Het antwoord is nog niet bekend. Middelerwijl is de jeugdige minnaar, die steeds om het paleis ronddwaalde opgepakt. De jongeling was gekrenkt in zijne geestvermogens.

In Amerika wordt een eigenaardig geschenk voor Gladstone gereed gemaakt namelijk een phonograaf, waarin alle ministers uit de Vereenigde Staten een korte toespraak gehouden hebben, om den Engelschen staatsman te complimenteeren. Hij zal dus, wanneer hij wil, kunnen hooren in welk aanzien hij in de officieele wereld aan gene zijde van den Oceaan staat.